

Utredare Maria Hedlund
Bilaga Rapport efter
kvalitetsgranskning

Nässjö kommun, Nässjöakademin
Framtidsvägen 1
571 22 Nässjö

Kvalitetsgranskning av utbildning inom yrkeshögskolan

Beslut

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en kvalitetsgranskning av utbildningen Lokförare i Nässjö (utbildningsnummer YH00931). Ansvarig utbildningsanordnare är Nässjö kommun, Nässjöakademin.

Myndigheten bedömer att utbildningen i hög grad uppfyller myndighetens fastställda kvalitetskriterier och har mycket hög kvalitet.

Myndigheten avslutar härmed granskningen.

Samlad bedömning

Nedan beskriver vi kortfattat kvalitetsgranskningens resultat. För att läsa en utförligare beskrivning och för att ta del av myndighetens hela bedömning, kan du läsa mer i *Rapport efter kvalitetsgranskning* som ligger i en bilaga till detta beslut.

Myndigheten bedömer att utbildningens ledningsgrupp har god kunskap om yrkesområdet och de kompetenskrav som ställs på yrkesrollen då arbetslivsrepresentanterna företräder flera av de stora företagen och arbetsgivarna i branschen, som är verksamma både regionalt och nationellt. Utbildningens mål och innehåll motiveras tydligt utifrån arbetslivets behov och ledningsgruppens ledamöter påverkar utbildningens innehåll och genomförande efter förändrade behov i branschen. Däremot skulle utbildningens arbetslivsanknytning stärkas om studerandes kännedom om ledningsgruppen och dess roll i utbildningen ökade.

Ledningsgruppen tar ansvar för utbildningens utveckling och ser till att ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs. Detta genom att de får ta del av regelbundna utvärderingar och uppföljningar om utbildningens kvalitet som anordnaren redovisar. Efter en period under 2020 då formaliserade utvärderingar inte genomförts har ett nytt system för kursutvärderingar implementerats i samverkan med ledningsgruppen, som möjliggör utvärdering och förbättring av kvaliteten i utbildningen. Utbildningen har god genomströmning med få avhopp och hittills har i princip samtliga som examinerats från utbildningen hamnat helt eller till största del i rätt jobb sex månader efter examen. Däremot bör ledningsgruppen diskutera och analysera utbildningens genomströmning, resultat och effekt på ett systematiskt sätt som även dokumenteras.

Myndigheten bedömer att utbildningens organisation, resurser och pedagogik ger de studerande goda förutsättningar att nå utbildningens mål. Myndigheten bedömer också att de som anlitats i utbildningen för undervisning har rätt kompetens. Det finns en övergripande planering för utbildningens pedagogiska genomförande som är tydlig och känd av berörda och de studerande får en introduktion i lärandeprocesser och utbildningens upplägg vid utbildningens start. Undervisningen utgår från alla studerandes utveckling mot utbildningens mål där individuell uppföljning av den enskilde studerandes

kunskaps- och färdighetsutveckling ständigt är i fokus oavsett tidigare erfarenhet och bakgrund.

Myndigheten bedömer att LIA är en väl fungerande del av utbildningen och att utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna. Myndigheten bedömer också att de personer som anlitas som LIA-handledare har rätt kompetens.

Myndigheten bedömer att det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete i utbildningen som omfattar utbildningens hela livscykel och genomförs i återkommande faser av planering, genomförande, utvärdering och förbättring. Särskilt föredömligt är att anordnaren tillsammans med utbildarna och tidigare studerande identifierat att mer tid i undervisningen bör ägnas åt reflektion vilket implementerats med gott resultat.

Utbildningsanordnaren arbetar utifrån en värdegrund som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen. Arbetet kring jämställdhet och likabehandling är starkt och innefattar ett lyhört, inkluderande och individuellt förhållningssätt. I den granskade omgången är könsfördelningen helt jämn vilket enligt anordnaren och ledningsgruppen är ett resultat av en medveten marknadsföring av utbildningen och att fler och fler kvinnor upptäckt att lokföraryrket inte bara är för män. Däremot bör anordnaren och ledningsgruppen dokumentera sitt arbete med mångfald, likabehandling och jämställdhet.

Ärendet

Myndigheten har genomfört kvalitetsgranskning av utbildningen Lokförare, anordnad av Nässjö kommun, Nässjöakademin i Nässjö.

Kvalitetsgranskningen har utgått från det underlag som finns i Myndigheten för yrkeshögskolans system, utbildningsanordnarens insända material och enkäter till LIA-handledare och till de studerande. Ytterligare underlag fick myndigheten genom videointervjuer med olika parter i utbildningen den 20 april 2021.

Granskningen omfattar hela utbildningen och utgår från kvalitetskriterier som grupperas i fyra granskningsområden - Ledningsgruppen, Lärande, Lärande i arbete (LIA) och Kvalitetsarbete. Kvalitetskriterierna för yrkeshögskoleutbildningar utgår från de syften och mål som återfinns i regelverket, i förarbeten och i andra villkor som gäller för utbildningsformen. Kvalitetskriterierna beskriver "idealtillståndet" i de delar av utbildningsprocessen som styrs av regelverket. Utbildningsanordnaren har fått ta del av kvalitetskriterierna inför kvalitetsgranskningen.

Utbildningsanordnaren och ledningsgruppen har haft möjlighet att faktagranska en preliminär version av den slutliga rapporten.

Kvalitetsgranskningen avslutas med att myndigheten beslutar att ge den granskade utbildningen en sammanvägd kvalitetsbedömning utifrån en fyrgradig skala.

Mycket hög kvalitet Utbildningen uppfyller myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha mycket hög kvalitet. Dessutom visar dessa utbildningar på goda exempel. En utbildning med mycket hög kvalitet i genomförandet måste även visa bra resultat när det gäller andelen studerande som avslutat utbildningen med examen.

Hög kvalitet Utbildningen uppfyller i hög grad myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha hög kvalitet.

Inte tillräckligt hög kvalitet Utbildningen uppfyller inte i tillräcklig grad myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms inte ha tillräckligt hög kvalitet. Utbildningen behöver utvecklas för att nå upp till hög kvalitet. Myndigheten bedömer att det är fullt möjligt att genomföra de åtgärder som behövs inom rimlig tid.

Bristande kvalitet Utbildningen uppfyller inte myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha bristande kvalitet. Utbildningen behöver utvecklas för att nå upp till hög kvalitet. Myndigheten bedömer att det är osäkert om de åtgärder som behövs kan genomföras inom rimlig tid.

Skäl för beslutet

Enligt 1 § lagen (2009:128) om yrkeshögskolan ska bestämmelserna i lagen säkerställa att eftergymnasiala yrkeshögskoleutbildningar svarar mot ett behov i arbetslivet och håller hög kvalitet och enligt 6 § samma lag ska utbildningen utformas så att en hög kvalitet och yrkesrelevans nås samt att den ger den kompetens som krävs för kvalificerade uppgifter i arbetslivet. Utbildningen ska präglas av såväl stark arbetslivsanknytning som teoretisk förankring. Utbildningen ska utvecklas och bedrivas i samverkan med arbetslivet.

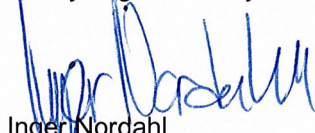
Enligt 4 § punkten 2 förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten granska yrkeshögskoleutbildningarnas kvalitet samt utbildningsanordnarens kvalitetsarbete.

Enligt 4 kap. 9 § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan är utbildningsanordnaren skyldig att medverka i den kvalitetsgranskning av utbildningen som initieras av Myndigheten för yrkeshögskolan. Kvaliteten ska granskas utifrån kvalitetskriterier.

I övrigt, se bilagd rapport efter kvalitetsgranskning.

Enhetschef Inger Nordahl har beslutat i ärendet och föredragande har varit utredare Maria Hedlund. I utredningen har även utredare Olof Elander deltagit.

På Myndigheten för yrkeshögskolans vägnar

Inger Nordahl
Enhetschef

Rapport efter kvalitetsgranskning

Utbildningsanordnare: Nässjö kommun, Nässjöakademin

Utbildning: Lokförare

Studieort: Nässjö

Bakgrund

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en kvalitetsgranskning av utbildningen Lokförare.

De bedömningskriterier som vi utgår från när vi gör granskningen finns beskrivna i bifogat dokument "Kvalitetskriterier för yrkeshögskolan".

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling och hög kvalitet genom att hitta områden där utbildningsanordnaren kan förbättra utbildningen. Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

I arbetet med kvalitetsgranskningen har vi använt följande underlag:

- dokument som finns i myndighetens diarium och andra databaser
- utbildningsanordnarens insända material
- svar från en enkät till de studerande
- svar från en enkät till LIA-handledare (LIA, Lärande i Arbete)
- underlag från utredarnas videointervjuer med utbildningens olika aktörer

Utredarna har den 20 april 2021 via videomöten intervjuat:

Namn	Organisation	Kategori
Torbjörn Trägårdh	Nässjö kommun, Nässjöakademin	Bitr. rektor
Thomas Gustafsson	Nässjö kommun, Nässjöakademin	Utbildningsledare
Anders Wall	TCC	Huvudlärare
Lars-Åke Hedman	TCC	Utbildare
Margareta Carlsson	Solberga station	Arbetslivsrepresentant och utbildare
Aziz Kurt	VY (Krösatraffiken)	Arbetslivsrepresentant
Vid granskningen intervjuade vi studerande som startade den granskade utbildningen i januari 2021, 22 studerande deltog, däribland studeranderepresentanterna i ledningsgruppen.		
21 studerande (88%) som startade utbildningen 2021 har besvarat MYH:s enkät.		
I samband med granskningen har tre LIA-handledare besvarat vår enkät.		

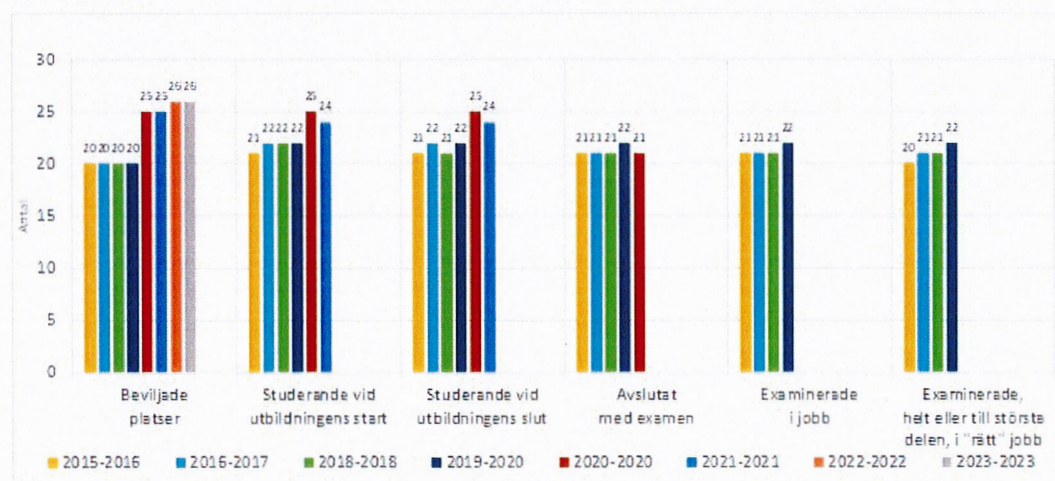
Fakta om utbildningen

Antal Yh-poäng	220.
SeQF-nivå	5.
Studieform	Bunden.
Studietakt	100 %.
Särskilda förkunskaper	Svenska 1 eller svenska som andraspråk 1 med lägst betyg E alternativt Svenska A eller svenska som andraspråk A med lägst betyget G. Matematik 1a, 1b eller 1c med lägst betyg E alternativt Matematik A med lägst betyget G Engelska 5 med lägst betyg E alternativt Engelska A med lägst betyget G Sökande skall också uppfylla de fysiska, medicinska och yrkespsykologiska kraven som Transportstyrelsen ställer på lokförare enligt lagen (2011:725) om behörighet för lokförare, TSFS 2011:61 Sökande måste också ha fyllt 20 år det datum utbildningen startar. De sökande måste också genomgå urvalstest, enligt Transportstyrelsens krav. Testet innehåller en skriftlig del och en intervjudel. De sökande rangordnas utifrån testets resultat.
Tidigare utbildningsnummer i den granskade utbildningen	201609560 och 201405970.
Utbildningen leder till en yrkesroll som lokförare.	
I omgången som startade 2021 finns idag 24 studerande, varav 12 män och 12 kvinnor	
Utbildningen har tre LIA-kurser på 25, 50 respektive 25 Yh-poäng av vilka den första genomförs första terminen och de två sista under andra terminen.	

Utbildningen genomförs av TCC Holding AB genom upphandling av Nässjö kommun, Nässjöakademin. Utbildningen har funnits sedan 2015.

Utbildningens genomströmning och resultat

Diagrammet nedan visar utbildningens genomströmning och resultat, baserat på uppgifter som anordnaren skickat in till myndigheten.

Beskrivning och bedömning av utbildningens kvalitet

Här följer myndighetens beskrivning av utbildningen och en bedömning av hur väl den uppfyller vart och ett av de tolv kvalitetskriterier som vår granskning utgår från. I de fall myndigheten identifierat förbättringsområden, så anges de efter beskrivningen.

Ledningsgruppens ledamöter

Kriterium: Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppens ledamöter har goda kunskaper om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet.

Arbetslivsrepresentanterna i utbildningens ledningsgrupp företräder flera av de stora företagen och arbetsgivarna i branschen, som är verksamma både regionalt och nationellt. Det finns både företag som kör persontrafik och företag som kör godstrafik representerade i ledningsgruppen, och flera anställer kontinuerligt lokförare från utbildningen. De företag som inte anställer bidrar med annan branschkompetens från bland annat konsultföretag utifrån deras expertis inom järnvägsfrågor. Utöver 14 arbetslivsrepresentanter ingår två studeranderepresentanter, utbildningsledare och en representant för skolväsendet (biträdande rektor på Nässjöakademin) i ledningsgruppen.

Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om yrkesområdet och de kompetenskrav som ställs på yrkesrollen. Genom sin samlade kunskap har de även god kännedom om behovet av lokförare såväl lokalt, regionalt som nationellt utifrån övriga lokförarutbildningar i Sverige och vilket behov denna utbildning ska svara mot.

Vid myndighetens intervju lyfter arbetslivsrepresentanterna fram vikten av att tillsammans bidra med olika kompetenser till utbildningen för att den ska utvecklas. Ledamöterna har lång erfarenhet från branschen som både yrkesverksamma lokförare och utbildare och ser ledningsfrågor och pedagogiska frågor som centrala i ledningsgruppens arbete.

Arbetslivsanknytning

Kriterium: Ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar.

Utbildningens mål och innehåll motiveras tydligt utifrån arbetslivets behov av lokförare. Ledningsgruppens ledamöter påverkar utformningen av utbildningen genom sitt arbete och förändrar kurser och innehåll efter förändrade behov i branschen. Till exempel har ledningsgruppen påverkat hur och när innehållet i de skolförlagda kurserna lärs ut, för att studerande ska kunna tillgodogöra sig LIA på ett så bra sätt som möjligt. Mycket av utbildningens innehåll styrs dock av Trafikverkets "Trafikbestämmelser för järnväg" (TTJ).

Arbetslivsrepresentanterna i ledningsgruppen bidrar till arbetslivsanknytning i de skolförlagda kurserna, bland annat i och med deras roller som utbildare. Företagen som är representerade i ledningsgruppen bidrar till relevanta LIA-platser.

Arbetslivsrepresentanterna presenterar sig och sina företag för de studerande i början av utbildningen. I myndighetens enkät till de studerande före granskningsbesöket svarar en knapp tredjedel att de inte känner till *flera personer eller företag/organisationer* som är med i utbildningens ledningsgrupp. Flera studerande uppger därutöver att de inte har någon uppfattning om vilka företag och organisationer som är representerade i ledningsgruppen. De ledamöter som myndigheten intervjuade beskriver en nära kontakt

med de studerande men ser också att deras roll som just ledningsgruppsledamöter och vad det innebär kan förtydligas i kontakten med de studerande, för att tydliggöra hur arbetslivet genom ledningsgruppen påverkar utbildningens innehåll och genomförande.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Utbildningens arbetslivsanknytning skulle stärkas om studerandes kännedom om ledningsgruppen och dess roll i utbildningen ökade.

Ledningsgruppens arbete

Kriterium: Ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling.

Ledningsgruppen har en arbetsordning som beskriver ledningsgruppens uppgifter, ansvar och befogenheter. Ledningsgruppen har god kännedom gruppens uppdrag och dess roll och betydelse för utbildningen. Enligt arbetsordningen är ledningsgruppens roll att bevaka yrkesrelevansen och vara en resurs för utbildningens samverkan med arbetslivet. Arbetslivsrepresentanternas medverkan är en del i det strategiska arbetet med branschens framtida kompetensförsörjning. Denna roll bekräftas i myndighetens intervju med arbetslivsrepresentanterna.

Ledamöterna i ledningsgruppen deltar på lika villkor och har samma möjligheter att bidra till gruppens arbete. Detta bekräftas också av studerande vilka har två av klassen utsedda representanter i ledningsgruppen.

Ledningsgruppen är kravställande vad gäller utbildningens innehåll och utveckling och ledamöterna som myndigheten intervjuade under granskningen beskriver att utbildningens innehåll bland annat har ändrats gällande skolförlagda kurser inför LIA. Arbetslivsrepresentanterna har även medverkat i att ta fram informations- och bedömningsmaterial i samband med LIA. Detta för att förberedelserna för såväl LIA-handledare som studerande ska bli så bra som möjligt, och att LIA tillsammans med de skolförlagda kurserna ska säkerställa progression för den studerande mot utbildningens mål och examen.

Under större delen av 2020 har formella utvärderingar av kurser inte genomförts men på veckovisa klassråd har frågor lyfts som sedan studeranderepresentanterna tagit med till ledningsgruppen. Ledningsgruppen beskriver i intervjun med myndigheten att de upplever att de trots detta haft ett tillräckligt underlag för att kunna utvärdera utbildningens kvalitet under 2020. Studerande i den utbildningsomgång som var pågående vid granskningstillfället har genomfört kursutvärderingar för samtliga avslutade kurser, vilka också redovisats för ledningsgruppen. I myndighetens intervjuer med anordnaren och ledningsgruppen betonar samtliga vikten av att det nu finns ett fungerande system med kursutvärderingar på plats.

Näst intill samtliga som påbörjat utbildningen har tagit examen och hamnat i ett arbete som lokförare sex månader efter examen. Däremot finns inget i ledningsgruppsprotokollen som visar på aktiva arbetssätt och strategier gällande frågor om utbildningens resultat och effekt.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Ledningsgruppen behöver diskutera och analysera utbildningens genomströmning, resultat och effekt på ett systematiskt sätt som även dokumenteras.

Ledningsgruppen och kvalitetsarbete

Kriterium: Ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs.

Ledningsgruppens ledamöter är insatta i hur utbildningens systematiska kvalitetsarbete bedrivs i praktiken och kan påverka dess inriktning, utformning och genomförande. Ledningsgruppen har varit med och tagit fram nya format för kursutvärderingar med tillhörande frågor, och ser själva att de inom gruppen har de kompetenser som behövs för att kunna driva utvecklingen och kvalitetssäkringen av utbildningen. Trots färre formaliserade utvärderingar under delar av 2020 har ledningsgruppen tagit del av rapporter från klassmöten samt från den löpande undervisningen från utbildningsledare, huvudlärare och biträdande rektor.

Ledningsgruppen och utbildningsanordnaren gör tillsammans återkommande översyn av kvalitetsarbetets inriktning, utformning och genomförande. Som tidigare nämnts har ledningsgruppen sett över hur kursutvärderingar sker och de har även diskuterat och tagit ställning till hur studerande ska kunna utöva inflytande i utbildningen och kontinuerligt få svar på frågor och förbättringsförslag. Även vid sidan av formaliserade utvärderingar. Exempelvis genom avvikelshantering och möjligheter att lyfta klagomål eller synpunkter mellan olika utvärderingar.

I ledningsgruppens arbetsordning finns en tydlig beskrivning av hur roller och ansvar i kvalitetsarbetet fördelas mellan ledningsgrupp och utbildningsanordnare. Av protokoll och myndighetens intervjuer framgår att rollfördelningen efterlevs i praktiken, där anordnaren rapporterar och redovisar underlag och uppföljningar som ledningsgruppen har möjlighet att ta ställning till och påverka utfallet av. Ledningsgruppen har till exempel arbetat med frågor kring moment gällande växling i undervisningen, kursmål för LIA och deras bedömning samt upplägget av examensarbetet. Av ledningsgruppsprotokollen framgår hur den typen av frågor initieras, samt hur de följs upp och om det krävs förändringar i upplägget eller genomförandet.

Organisation och resurser

Kriterium: Utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål.

Utbildningsanordnaren har upphandlat större delen av undervisningen i utbildningen. Underleverantören TCC genomför undervisningen och det är hos dem som den undervisande personalen är anställd. Anordnaren beskriver i myndighetens intervjuer att underleverantören har stor expertis inom järnvägsfrågor, men även lång erfarenhet av att utbilda lokförare.

Befogenheter och ansvarsfördelning i utbildningens genomförande är tydlig och känd av alla parter på utbildningen. Utbildningsledare och biträdande rektor, som är anställda av anordnaren, utgör tillsammans med huvudläraren från TCC en grupp som följer de studerande genom hela utbildningen. Utbildningsledaren sköter arbetsuppgifter kring bland annat LIA och studieadministration medan huvudläraren arbetar med de pedagogiska delarna och själva undervisningen. Även den biträdande rektorn hos anordnaren har en studerandenära roll på utbildningen. Utbildningsledaren har tillräckligt med tid, resurser och befogenheter för att kunna genomföra utbildningen i enlighet med utbildningsplanen och kursplanerna och stort stöd från både huvudlärare och biträdande rektor i sitt arbete. Vid sidan av huvudläraren finns ytterligare några personer som undervisar i specifika moment och kurser på utbildningen. Den undervisande personalen har goda förutsättningar att utföra sitt arbete tack vare samarbetet med både utbildningsledaren och den biträdande rektorn, vilket är något som understryks vid myndighetens intervju med samtliga involverade.

De studerande har i den skolförlagda undervisningen teori på måndagar till onsdagar och grupparbeten på torsdagar och ibland även på fredagar.

Utbildningsanordnaren har god tillgång till ändamålsenliga lokaler för undervisningen och de studerande har mycket god tillgång till resurser i form av simulatorer och den övningsbangård anordnaren förfogar över. Utbildningen uppfattas av både studerande, den undervisande personalen och ledningsgruppen som mycket resursstark och anpassad och till och med ledande i Sverige vad gäller närhet och möjlighet till specifika resurser. De studerande kan också använda en variant av simulator på deras egna datorer och kan därmed träna på olika scenarier även hemifrån.

Utbildningsanordnaren har rutiner för att identifiera studerande som har behov av olika former av stöd, exempelvis särskilt pedagogiskt stöd. Detta bekräftas i myndighetens intervjuer med utbildare och studerande.

Lärande

Kriterium: Utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål.

Det finns en övergripande planering för utbildningens pedagogiska genomförande som är tydlig och känd av berörda. För närvarande används TCC:s lärportal Luwit där planeringen kommuniceras. De studerande får en introduktion i lärandeprocesser och utbildningens upplägg vid utbildningens start för att de ska få en inblick och insikt i det egna lärandet och hur tanken är att de ska nå utbildningens mål.

I och med att en huvudlärare genomför merparten av undervisningen så undviks glapp och överlapp mellan kurserna. De studerande bekräftar i myndighetens intervju att de skolförlagda kurserna tillsammans med LIA genomförs i en ordningsföljd som främjar deras kunskaps- och färdighetsutveckling och leder mot utbildningens mål i en mycket god pedagogisk helhet. Kursmålen ger en tydlig bild av vilka kunskaper, färdigheter och kompetenser den studerande ska uppnå.

Efter teorigenomgångarna i början på veckan är slutet av veckan ägnade åt reflektion både enskilt och i grupp för de studerande. Upplägget med mer reflektion är något som tidigare klasser önskat mer av i utbildningen och de studerande som myndigheten träffar under granskningsintervjun beskriver det som mycket värdefullt. Utbildningsanordnaren har sett effekt av den adderade reflektionen i utbildningen genom att de studerande har uppnått de hittills högsta resultaten på avklarade examinationsmoment i den pågående utbildningen som startade i januari 2021.

Utbildningsanordnaren och huvudläraren beskriver att utbildningen präglas av och utgår från alla studerandes utveckling mot utbildningens mål där individuell uppföljning av hur den enskilde studerandes kunskaps- och färdighetsutveckling ständigt är i fokus. Studerande berättar i myndighetens intervju att huvudläraren alltid finns tillgänglig för frågor och förtydliganden efter lektionstillfällen och också är öppen med att de studerande inte ska känna sig obehäva med att lyfta eventuella frågetecken eller sådant som kan vara svårt att förstå.

Därtill har den biträdande rektorn en nära roll gentemot de studerande och tillsammans med utbildningsledaren och huvudläraren bildar de en tydlig helhet gentemot de studerande vilket de studerande i intervjun med myndigheten beskriver som ett förhållningssätt med mycket stort individuellt fokus.

Samtliga berörda i utbildningen beskriver därutöver att utbildningsanordnaren och huvudläraren tar stor hänsyn till studerandes olika förutsättningar att tillgodogöra sig undervisning, oavsett tidigare erfarenhet och bakgrund. Av intervjun med anordnare och utbildare framgår att detta minskar behoven av särskilda anpassningar i undervisningen, eftersom det redan från början finns en tanke om att tillgängliggöra undervisningen för samtliga studerande. Om det ändå skulle finnas behov av att anpassa inlärningsmetoder eller kunskapskontroller har anordnaren beredskap för detta.

Både anordnaren och den undervisande personalen beskriver vid intervjun med myndigheten utmaningar och möjligheter kopplade till omställningen till digital undervisning under coronapandemin och hur nya utgångspunkter för den teoretiska undervisningen tagits. De studerande och den undervisande personalen har fått introduktion i de digitala verktyg och program som numera används.

Undervisande personal

Kriterium: De personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att de personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens och att den nyttjas på ett bra sätt.

Den undervisande personalen på utbildningen har mycket lång erfarenhet både från branschen och från undervisning i densamma. Nästan uteslutande har all undervisande personal tidigare arbetat som lokförare. Huvudläraren har tidigare drivit egna utbildningsföretag i branschen och arbetat mot olika anordnare av lokförarutbildning. Den upphandlade utbildningen styrs till viss del av Transportstyrelsens krav på kompetenser hos den undervisande personalen samt även specifika krav på kompetensutveckling om så skulle krävas.

De studerande uppger i studerandeenkäten att de är mycket nöjda med utbildarna både vad gäller ämnesmässig kunskap och pedagogiska förmåga. Framför allt är det deras erfarenhet från yrket som uppskattas.

Anordnarens krav på den undervisande personalen handlar om att gruppen tillsammans ska fungera som en god pedagogisk plattform på utbildningen. TCC är som underleverantör för utbildningen huvudansvariga för den undervisande personalens kompetensutveckling vilken styrs av löpande uppdaterade krav från Transportstyrelsen. Via TCC får utbildarna fortbildning utifrån Transportstyrelsens krav. Utbildarna vid utbildningen träffar samtliga utbildare inom TCC vid en årlig lärarträff och även på olika typer av branschforum. Nässjöakademin bjuder även in undervisande personal hos TCC i de fall de arrangerar utbildningsdagar, om exempelvis distansundervisning och digitala plattformar.

Samverkan med LIA-platserna

Kriterium: Utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna.

Det finns flera utbildningar till lokförare i landet och alla är i behov av platser för LIA till de studerande. Antalet lokförare som kan ta emot studerande för praktik är begränsat och enligt utbildningsledaren har det länge varit en utmaning och krävt mycket arbete att få LIA-platser till alla på utbildningen, vilket alla studerande som myndigheten träffar under granskningen intygar att de fått. Beroende på coronapandemin har antalet veckor för LIA 1 som de studerande precis avslutat varierat mellan de studerande vilket de kommer kompenseras för under LIA 2 och 3. Av myndighetens intervjuer bekräftas att detta upplägg är förankrat med de studerande.

Det är Almega som samordnar fördelningen av LIA-platser till de studerande från landets utbildningar till lokförare. Almega delar ut LIA-platser till de olika anordnarna via nätverket LUA som skolan ingår i. Utöver Almegas tilldelning av platser har anordnaren ett stort eget kontaktnät och därigenom möjligheter att knyta till sig potentiella LIA-företag själva.

Av de svar vi fått från LIA-handledarna på utbildningen kan vi utläsa att de är nöjda med den information och det bedömningsunderlag de fått. De är också nöjda med de studerande. Under coronapandemin har utbildningsledaren inte besökt LIA-platserna

fysiskt men stämt av löpande med den studerande samt även med respektive handledare. Synpunkter från handledare fångas också upp via information som förs vidare via en LIA-handbok. Genom handboken skapas goda förutsättningar för samverkan och kommunikation mellan LIA-arbetsplatsen, anordnaren och den studerande vilket alla parter intygar vid myndighetens intervjuer.

LIA som en del av utbildningen

Kriterium: LIA är en väl fungerande del av utbildningen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att LIA är en integrerad och väl fungerande del av utbildningen.

En stor del av utbildningen utgörs av LIA fördelat på tre kurser och totalt 100 av de 220 Yh-poäng som utbildningen innehåller.

LIA-kurserna integreras väl i utbildningen med hjälp av den LIA-handbok som är framtagen av branschen för LIA-kurser på lokförarutbildningar. I handboken finns övningsscenarior och information om vad den studerande hittills avklarat på utbildningen. På så sätt får LIA-handledaren en mycket god bild av vad som kan förväntas av den studerande, och hur de planerade arbetsuppgifterna förhåller sig till kursinnehållet och kursmålen. Detta bekräftas av de studerande, men även av en av de arbetslivsrepresentanter myndigheten intervjuade vars företag också tagit emot studerande på LIA.

Enligt studerandeenkäten och de studerande som myndigheten intervjuade i granskningen framkommer att de är mycket nöjda med sin LIA och att det har gett dem en bättre förståelse för yrkesrollen. Många upplever däremot stress över problemen med att få LIA eller över att få sena besked om var de ska vara på sin LIA. Tillgången på LIA-platser har påverkats av coronapandemin, då tågtrafiken gått ned samtidigt som flera företag inom branschen vidtagit åtgärder i syfte att minska smittspridningen. Detta beskrivs som en utmaning av både anordnaren och ledningsgruppen.

LIA-handledningens kvalitet

Kriterium: De personer som anlitas som LIA-handledare har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren säkerställer att handledningen under LIA håller hög kvalitet.

Utbildningsledaren ansvarar för att ta kontakt med företaget där LIA ska genomföras och sätter dem i kontakt med den studerande. Målet är att den studerande och handledaren ska ha kontakt i god tid innan LIA-perioden. Utbildningsanordnaren påtalar under intervjun med myndigheten att det är brist på handledare i hela branschen och att det på loksidan finns egna utbildningar för handledare. Vissa LIA-handledare är sedan tidigare utbildade handledare i sin yrkesroll, medan andra erbjuds utbildning och stöd av antingen sin arbetsgivare eller av anordnaren i samband med att de utses till handledare. Detta gör att alla LIA-handledare förbereds för sitt uppdrag.

Handledaren ser i den studerandes LIA-handbok vilka förkunskaper den studerande har och vad som ska gås igenom för varje LIA-kurs. Tydligheten kring förkunskaper och bedömning är något som enligt utbildningsanordnaren uppskattas mycket av handledarna. Handledaren gör bedömning av den studerande utifrån underlaget i handboken och lämnar i slutet av LIA-kursen omdöme om den studerande. Det är utbildningsledaren som sätter betyg utifrån handledarens bedömning. Löpande under LIA:n får studerande skicka in rapporter på hur det går och se till att handboken fylls i.

Kvalitetsarbete

Kriterium: Det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete.

Det finns en beskrivning av kvalitetsarbetet på anordnarnivå i form av en kvalitetshandbok. Likaså finns ett årshjul som visualiserar det mer utbildningsnära kvalitetsarbetet. Kvalitetsarbetet omfattar utbildningens hela livscykel och genomförs i återkommande faser av planering, genomförande, utvärdering och förbättring. Ett exempel på detta är att anordnaren tillsammans med utbildarna och tidigare studerande identifierade att mer tid i undervisningen borde ägnas åt reflektion, framförallt när en stor del av undervisningen under det senaste året behövt ske på distans. Detta är något som åtgärdats och implementerats i pågående utbildningsomgång, vilket de studerande uttrycker sin uppskattning över i myndighetens intervju.

Efter varje delkurs genomför anordnaren en skriftlig utvärdering med fastställda frågor om innehåll, genomförande och måluppfyllnad samt möjlighet till fritextkommentarer. Utvärderingar i formaliserad enkätform har under större delen av 2020 inte genomförts men utbildningsanordnaren har tillsammans med ledningsgruppen nyligen arbetat fram ett nytt upplägg för utvärdering av kurserna, som tillämpats under 2021.

Utbildningsledaren sammanställer och analyserar utfallet av utvärderingarna. Dessa återkopplas och diskuteras med utbildare, ledningsgrupp och de studerande. Av ledningsgruppens protokoll framgår att anordnaren redovisat resultat av kursutvärderingarna, och att gruppen uppfattar resultaten som positiva. Studerande i pågående utbildningsomgång upplever därtill att deras synpunkter tas om hand på ett bra och tydligt sätt av anordnaren och ledningsgruppen, även om de överlag är nöjda med sin utbildning och ännu inte lyft fram några större förbättringsförslag.

Utbildningsanordnaren och ledningsgruppen har inte några dokumenterade diskussioner om den samlade bilden över utbildningens resultat och effekt. Det vill säga hur många som startar, slutför, tar examen och hur många som är i "rätt jobb" efter utbildningen.

Värdegrund

Kriterium: Utbildningsanordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	-------------------	----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningsanordnaren har ett aktivt värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen.

Utbildningsanordnaren utgår från den kommungemensamma planen för värdegrundsarbete och Nässjöakademiens likabehandlingspolicy som grund i utbildningen. En kommunikatör är sedan några år tillbaka anställd för att säkra utbildningsanordnarens medvetenhet och engagemang både externt och internt gällande värdegrundsfrågor.

Huvudläraren har en nära dialog med både utbildningsledare och biträdande rektor i värdegrundsfrågor kopplade till den löpande undervisningen. I mötet med de studerande framgår att utbildningsanordnarens värdegrundsarbete syftar till mångfald, likabehandling och jämställdhet och att arbetet genomsyrar utbildningen. Arbetet kring jämställdhet och likabehandling är starkt och innefattar ett lyhört, inkluderande och individuellt förhållningssätt gentemot samtliga studerande oavsett tidigare erfarenhet och bakgrund. Utbildningen har ett stort individfokus och det finns en tydlig medvetenhet kring det breddade deltagandet i alla delar av utbildningen hos alla inblandade.

Utbildningsanordnaren lyfter bland annat fram vikten av att ta fasta på de studerandes synpunkter och inspel kring hur värdegrundsarbetet ska bedrivas. I undervisningen tar sig detta bland annat uttryck i att lokföraryrket beskrivs som ett yrke för alla, oavsett kön, etnicitet eller annan bakgrund.

Enligt Statistiska centralbyråns yrkesregister med könsuppdelad statistik (2018) är könsfördelningen bland lokförare 17 procent kvinnor och 83 procent män. I den

granskade omgången är könsfördelningen däremot helt jämn då det är 12 kvinnor och 12 män som går utbildningen. Såväl andelen sökande kvinnor som andelen kvinnor som startat utbildningen har de senaste åren ökat. Som förklaring menar anordnaren och ledningsgruppen i myndighetens intervjuer att detta är ett resultat av en medveten marknadsföring av utbildningen och att fler och fler kvinnor upptäckt att lokföraryrket inte bara är för män.

Frågor som rör mångfald, likabehandling och jämställdhet betonas av samtliga involverade som viktiga i yrkesrollen och i utbildningen. Däremot är det svårt att i ledningsgruppens protokoll följa hur arbetet med frågorna hanteras inom ramen för kvalitetsarbetet i utbildningen. De mål och åtgärder anordnaren och ledningsgruppen beskriver att värdegrundsarbetet innehåller finns inte dokumenterade i ledningsgruppens protokoll.

Myndighetens identifierade förbättringsområden

- Anordnaren och ledningsgruppen bör systematisera och dokumentera arbetet med mångfald, likabehandling och jämställdhet.

Kvalitetsgranskningen har genomförts av utredare Maria Hedlund. I granskningen har även utredare Olof Elander deltagit.